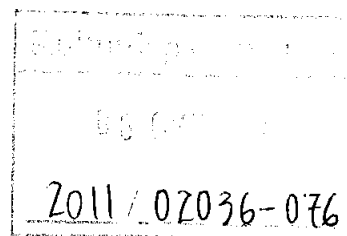

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Kulturdepartementet

Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

Deres ref
2011/02036

Vår ref
11/497- KAW

Dato
04.10.2011

Endringer i åndsverkloven - tiltak mot ulovlig fildeling og andre krenkelser av opphavsrett m.m. på Internett - Høring

Det vises til høringsnotat av 19. mai 2011 med forslag til tiltak mot ulovlig fildeling, og andre krenkelser av opphavsrett m.m. på Internett.

Generelt

Samferdselsdepartementet er enig i at fildeling av opphavsrettslig beskyttet materiale er et betydelig og til dels tiltagende problem. Tiltak for å bekjempe slik kriminalitet, som rettighetstyveri, er viktig for å sikre den nødvendige tillit og videreutvikling av Internett som kommunikasjons- og delingskanal. Samferdselsdepartementet ser på denne bakgrunn at det kan være behov for å etablere en særbestemmelse på området. Vi er imidlertid enig i at det ikke bør innføres regler om stenging av brukers internettaksess. Tilsvarende konklusjon lå for øvrig også til grunn for Samferdselsdepartementets høring om endringer i ekomloven av 23. juni 2010.

Krenkelse av rettigheter til åndsverk på Internett, som i stor grad vil være begrunnet i økonomiske interesser, må veies opp mot beskyttelse av andre viktige samfunnsinteresser, herunder tredjemanns grunnleggende rettigheter til informasjon og ytringsfrihet. Blant annet av hensyn til slike interesser og rettigheter bør det settes strenge vilkår for blokkering og sletting av nettsider. Dette er ikke en lett avveining, og et feil balansepunkt kan etter Samferdselsdepartementets syn på sikt føre til redusert næringsutvikling og innovasjon på Internett. Det bør derfor legges opp til en evaluering av virkningene av den foreslåtte regulering etter at den har virket en tid.

For Samferdselsdepartementet er det et viktig utgangspunkt at tilbyderne ikke skal ha et medvirkningsansvar ved brudd på opphavsretten, og vi støtter høringsnotatet på dette punkt. Tilbydernes handlingsplikt til å stanse opphavsrettskrenkelsen bør først

inntre etter at spørsmålet på rettighetshavers begjæring er avgjort av domstol eller annen kompetent offentlig myndighet. Det motsatte utgangspunkt, nemlig en handlingsplikt, vil være meget betenkelig av personvern- og ytringsfrihetsgrunner, i hovedsak på grunn av at tilbyder da selv vil måtte henvises til å overvåke innholdet i internettrafikken. Av samme grunner er det også avgjørende for Samferdselsdepartementet at det er et selvstendig organ utenfor tilbyder og rettighetshaver som avgjør hvorvidt det skal nektes tilgang til nettsted eller ikke, slik som høringsnotatet legger opp til. Samferdselsdepartementet er videre enig i at det er rettighetshaverne som står nærmest til å bære omkostningene, og forutsetter at rettighetshaveren blir pålagt å erstatte internettilbyderens kostnader dersom ordningen innføres.

Tilgang til identitet

Til høringsnotatets punkt 2.3 og 2.4 vil Samferdselsdepartementet peke på at slik forslaget til ny § 56 b annet ledd er utformet, er dette ikke å anses som en videreføring av tvistelovens system. Post- og teletilsynet vil ikke ha hjemmel i denne bestemmelsen, slik den er utformet i forslaget, til å kunne gi fritak fra tilbydernes taushetsplikt etter ekomlovens § 2-9. Det vises spesielt til fremstillingen i merknadene til ny § 56 b i høringsnotatet som etter Samferdselsdepartementets mening er svært misvisende på dette punkt. Samferdselsdepartementet ber om at andre ledd i bestemmelsen underlegges ny vurdering. Domstolen kan innhente en sakkyndig uttalelse fra Post- og teletilsynet uten at dette er formalisert i åndsverkloven. I konklusjonene som er redegjort for i Prop. 49 L (2010-2011) om gjennomføring av EUs datalagringsdirektiv i norsk rett, ble det vedtatt at vurdering av dagens regler i tvisteloven § 22-3 om bevis tilgang i sivile søksmål i det vesentligste skulle være uendret. Det fremgår blant annet av proposisjonen pkt. 14.5.3 side 119, at det ikke skal gjøres endringer i § 22-3 annet ledd og at Post- og teletilsynets fritak fra taushetsplikten etter ekomloven § 2-9 fortsatt skal være et vilkår for utlevering av abonnements- eller brukerdata i sivile søksmål. Samferdselsdepartementet kan derfor ikke støtte forslaget til ny § 56 b annet ledd.

Organisering

I tilknytning til høringsnotatets punkt 3.2.7. og 3.2.8. mener SD at avgjørelsesmyndigheten bør tilligge domstolene (alternativ 2). Den skjønnsmessige vurderingen som må foretas i forkant av et eventuelt pålegg om å nekte tilgang til en nettside, vil i regelen måtte være bredt anlagt. Kjernen i vurderingen vil etter Samferdselsdepartementets syn være av en rettsikkerhets- og verdimessig karakter. En avveining av hensynet til informasjons- og ytringsfrihet, krenkelsens alvorlighet og omfang, hensynet til andre legitime tredjepartsinteresser sammen med en vurdering opp mot muligheten for alternative og mindre inngripende sanksjoner, ligner mest på og ligger etter Samferdselsdepartementets syn best til rette for domstolsbehandling. I samme retning trekker hensynet til tilstrekkelig ivaretagelse av kontradiksjonen.

En domstol vil på vanlig måte kunne innhente en sakkyndig uttalelse eller oppnevne en sakkyndig til å bistå i de tekniske spørsmålene som ville måtte oppstå i vurderingen. I disse vurderingene vil det ofte kreves god teknisk forståelse, herunder om blokkeringsteknologier, om hvordan Internett er bygget opp og hvordan Internett virker. Slik kompetanse kan for eksempel hentes fra Post- og teletilsynet.

For det tilfellet at man velger alternativ 1, behandling i eget organ, er ikke Samferdselsdepartementet nødvendigvis enig i at Medietilsynet vil være best egnet for en slik oppgave. Det vises i hovedsak til hva som er nevnt ovenfor vedrørende betydningen av forståelse av hvordan Internett er oppbygget og virker, herunder betydningen av inngående kunnskap om blokkeringsteknologier. Samferdselsdepartementet vil også henlede oppmerksomheten på at Post- og teletilsynet allerede i samarbeider med KRIPOS om å administrere DNS- blokkering av nettsider med barnepornografi.

Velger man likevel alternativ 1 i den foreslåtte form bør det fremgå av bestemmelsen at Post- og teletilsynet skal være konsultasjonsmyndighet i de tilfeller hvor det vurderes å blokkere en nettside.

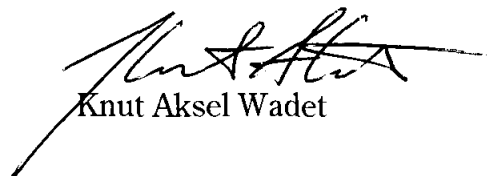
Varslingsbrev

I tilknytning til høringsnotatets punkt 4.3 er Samferdselsdepartementet enig i Kulturdepartementets vurderingen om å ikke gå inn for en ordning med varselbrev.

For det tilfellet at varselbrev likevel vil bli vurdert, vises det til vårt brev til Simonsen Advokatfirma DA 12.03.2010, hvor det i tilknytning til taushetsbestemmelsen i ekomloven § 2-9 blant annet uttales at det vil være i strid med taushetsplikten i bestemmelsen dersom det brev som skal videresendes av tilbyder etter sitt innhold gir uttrykk for at rettighetshaver eller noen på dennes vegne er avsender, og at sluttbrukers identitet blir kjent for dem.

Med hilsen

Jørn Ringlund e.f.

Knut Aksel Wadet